

Primorska se cijazi k matični domovini

Primorske novice, 7. Val 06. 11. 2020, 06.00 , posodobljeno: 06. 11. 2020, 13.55

Katja Gleščič

Primorska je bila vrnjena, vključena ali priključena matični domovini, težko pa se k njej pripelje. Ima avtocesto do morja in krak na Goriško, a to je tudi vse, in še ta je že zdavnaj vsaj za en pas preozka, tako da se Primorec običajno cijazi med tovornjaki k matični domovini.

Na primorskih cestah so muke od Trente do Pirana. Istrani si sploh zaslužijo jabolko navdiha za potrpljenje, ko se poletje za poletjem (tudi v letošnji covidni sezoni) dušijo v tranzitnem prometu in iščejo lokalne obvoze, da bi se pripeljali domov in po opravkih, da ne bi čakali v kolonah skupaj s turisti. Avtoceste do hrvaške meje pa nikakor ne dočakajo, niti trase ne.

Prav tako s Postojnskega proti Jelšanam že več desetletij rišejo postojnske, divaške in kompromisne trase, ljudje pa štejejo težke tovornjake pod okni. Ob državnih cestah Starod-Kozina in Jelšane-Postojna jim je, spomnimo, že prekipelo in so s protestnim pešačenjem čez cesto ustavljali promet, da so dosegli omejitev tranzitnega tovornega prometa. Po soški cesti proti Bovcu se je itak treba peljati s cmokom v grlu, prav tako čez idrijske ovinke, kjer pa je, recimo, skromna izjema dokončana obnova skozi sotesko Zala, da se občani in sodelavci Hidrie in Kolektorja malce laže pripeljejo v kotlino, o idrijskem kraku četrte razvojne osi pa Idrijčani poslušajo obljube že leta.

Logistika in geopolitika se zdita zdaj veliko bolj soodvisni, predvsem zaradi osi ZDA-Kitajska. Konec koncev tudi tvitanje premierja Janeza Janše ob ameriških volitvah posredno kaže, zakaj je ta garnitura Kitajce izločila s tekme za največji infrastrukturni posel v Sloveniji.

In potem je tu drugi tir. Na začetku leta smo zapisali, da bomo letos končno izvedeli, za koliko so ga gradbinci pripravljani zgraditi. In smo se kljub upoštevanju pesimističnega scenarija tudi mi prenaglili. Ta projekt je treba zaplesti do onemoglosti na čisto vsakem koraku. Zdaj bo spet na potezi državna revizijska komisija, saj so pri novemu šefu projektne podjetja 2TDK Pavlu Hevki zasuti z revizijskimi zahtevki. Tokrat se pritožujejo Kitajci. Kar je pričakovano, saj je novoprispela uprava sredi razpisa vrgla iz igre največjega kitajskega gradbinca, potem ko mu je prejšnja uprava že priznala sposobnost graditi drugi tir.

Že res, da je situacija v svetu danes drugačna, kot je bila še pred dvema letoma, ko so na gradbišče na Kraški rob vabili čim širši krog ponudnikov. Logistika in geopolitika se zdita zdaj veliko bolj soodvisni, predvsem zaradi osi ZDA-Kitajska. Konec koncev tudi tvitanje premierja Janeza Janše ob ameriških volitvah posredno kaže, zakaj je ta garnitura Kitajce izločila s tekme za največji infrastrukturni posel v Sloveniji. Prihajajoči

dogodki pred njimi oddajajo svoje sence, pravi kitajska modrost. In poteza vrha 2TDK, ki je naknadno brcnila že uvrščenega kitajskega zmaja s tekmovalne steze, je senca, ki naznanja nadaljevanje sage o drugem tiru.

Opozarjanje na pomanjkljivo primorsko infrastrukturo je na mestu, ker to stane regijo številnih priložnosti. "Marsikatero investicijo omejimo ali gremo v druge regije tudi zaradi omejitev na železniški infrastrukturi," je že nekajkrat opozoril Tadej Gosak, direktor dekanskega Titusa in predsednik Primorske gospodarske zbornice. Drugi tir in druga infrastruktura lahko imata velik vpliv na razvoj proizvodnih aktivnosti, ki jih primorska regija do sedaj nima. Zgrajena infrastruktura - ceste, železnice, energetika - privabi posel, nezgrajena ga odganja. Tako preprosto.

A za zdaj ostaja samo pri dolgoletnih obljubah in neuresničenih zagotovilih. Tudi aktualni primorski infrastrukturni minister Jernej Vrtovec napoveduje, da bodo prvo lopato za glavna dela na drugem tiru zasadili spomladi 2021. Njegov strankarski kolega, primorski poslanec Andrej Črnigoj, na straneh tokratnega 7. vala pa podobno optimistično čez sedem let napoveduje dokončano avtocesto Postojna-Jelšane.

Stavimo, da ne bo tako? Nima smisla, doslej smo vse podobne stave dobili in se še naprej cijazimo k matični domovini.

<https://www.primorske.si/plus/7-val/primorska-se-cijazi-k-maticni-domovini>